

ПИТЕЙНИ ВОДИ

Законодателство, компетентни органи, задължения и отговорности в областта на мониторинга на питейните води

Съгласно Закона за водите и Закона за здравето, компетентен орган в Република България в областта на питейните води, водите за къпане и минералните води, предназначени за пиене или използвани за профилактични, лечебни и хигиенни цели, в т.ч. и на бутилираните минерални води е Министерство на здравеопазването и неговите регионални структури – 28 регионални инспекции по опазване и контрол на общественото здраве (РИОКОЗ), от 2011 г. РЗИ – Регионални здравни инспекции.

Отговорни за изпълнението на изискванията на законодателството за питейните води, включително и провеждане на мониторинг на качеството на питейната вода в пълния му обем, са водоснабдителните организации, в качеството им на структури, осъществяващи дейността по водоснабдяване за питейно-битови цели.

Националното законодателство в областта на питейните води е изцяло хармонизирано с Директивите на ЕС и е в процес на прилагане. Основните нормативни актове, които регламентират тази сфера са:

- Наредба № 9 за качеството на водата, предназначена за питейно-битови цели (ДВ, бр. 30 от 2001 г.) (Директива 98/83/ЕС);
- Наредба № 12 за качествените изисквания към повърхностни води, предназначени за питейно-битово водоснабдяване (ДВ, бр. 63 от 2002 г.) (Директиви 75/440/ЕЕС и 79/869/ЕЕС);
- Наредба № 3 за условията и реда за проучване, проектиране, утвърждаване и експлоатация на санитарно-охранителните зони около водоизточниците и съоръженията за питейно-битово водоснабдяване и около водоизточниците на минерални води, използвани за лечебни, профилактични, питейни и хигиенни нужди (ДВ, бр. 88 от 2000 г.).

Съгласно горепосочените, както и други нормативни актове, Министерство на здравеопазването, респ. РЗИ провеждат държавен здравен контрол на питейните води, водите за къпане, минералните води, водоизточниците и водоснабдителните обекти и съоръжения, санитарно-охранителните зони, местата за къпане на открити водни площи и др.

Дейността на РЗИ в областта на питейните води и водите за къпане включва следните основни направления:

- Мониторинг (вземане на проби и лабораторен анализ) на качеството на питейните води - във всички населени места в страната при “крайния консуматор”, както и на сурова вода от водоизточниците за питейно-битово водоснабдяване, вода на различни етапи на обработката и доставянето ѝ към “крайния консуматор”, вода от самостоятелно водоснабдени обекти, вода от “обществени местни водоизточници”. РЗИ имат задължение да извършват минимум 50 % от пълния обем изследвания, които трябва да се извършват от водоснабдителните

дружества. Представената по-долу информация за качеството на питейната вода в страната е основана на данните от РЗИ.

- Контрол(проверки) на санитарно-хигиенното състояние на обектите и съоръженията за централно питейно-битово водоснабдяване - водоизточници, водоземни съоръжения, санитарно-охранителни зони (СОЗ), пречиствателни станции за питейни води (ПСПВ), хлораторни и други станции за дезинфекция на водата, резервоари, самостоятелно водоснабдени обекти, “обществени местни водоизточници” и др., както и на зоните за къпане и др.; съгласуване на проектни документации за санитарно-охранителни зони на водоизточници за питейно – битови цели и на проектни документации на водоснабдителни съоръжения и мрежи, участие в приемателни комисии за такива обекти.
- Предприемане на административно-наказателни (предписания, актове, наказателни постановления, заповеди за спиране, имуществени санкции, отстраняване от работа и т.н.) и други мерки при установяване на несъответствия в качеството на питейната вода и нарушения на санитарно-хигиенните изисквания към водоизточниците, водоснабдителните обекти и съоръжения, санитарно-охранителните зони, зоните за къпане и др.;
- Проучване и анализ на проблемите с питейната вода и водите за къпане, участие в изготвяне на проекти и програми за решаването им.
- Извършване на платени анализи на питейни води по искане на физически и юридически лица.

В страната за питейно-битово водоснабдяване през 2010 г. се използват **6 315** водоизточника, от които повърхностни са **335**. Броят на повърхностните водоизточници с пречиствателни съоръжения, съобразно категорията на водата е **112**. Това са **33,5 %** от всички повърхностни водоизточници. Този процент се запазва през последните години, което показва, че голяма част от водоснабдителните дружества продължават да не изпълняват задължението си, регламентирано в Закона за водите и Наредба № 12 за качествените изисквания към повърхностни води, предназначени за питейно-битово водоснабдяване да изградят съответни съоръжения за прилагане на необходимите подходящи методи за обработка на повърхностните води, съгласно тяхната категория. Регламентирания срок в Наредба № 12, в който това задължение трябваше да бъде изпълнено бе до началото на 2007 г. Неизпълнението на посоченото по-горе изискване допринася в значителна степен за влошаване качеството на питейната вода, подавана от тези водоизточници и определя не малка част от тях като рискови. Изпълнението на това изискване трябва да бъде заложено в инвестиционните програми към регионалните генерални планове и генералните планове на агломерации в и разработените в съответствие с тях бизнес планове на ВиК операторите, интегрираните водни проекти по оперативна програма “Околна среда”, като приоритет се даде на повърхностните водоизточници, обслужващи по-големи населени места или силно повлияващи се от неблагоприятни атмосферни условия както и за тези, които са с влошено качество на водите (от категория А2 или А3 по Наредба № 12).

В страната са обособени общо 2739 зони на водоснабдяване, от които 196 големи (в които се подават над 1000 куб.м. вода в денонощие и/или се водоснабдяват над 5000 човека).

Обобщени данни от мониторинга на качествата на питейните води, провеждан от РЗИ за 2010 г. за страната

Пунктовете, от които е извършено пробонабиране на водата от водопроводната мрежа на населените места са **8 395**.

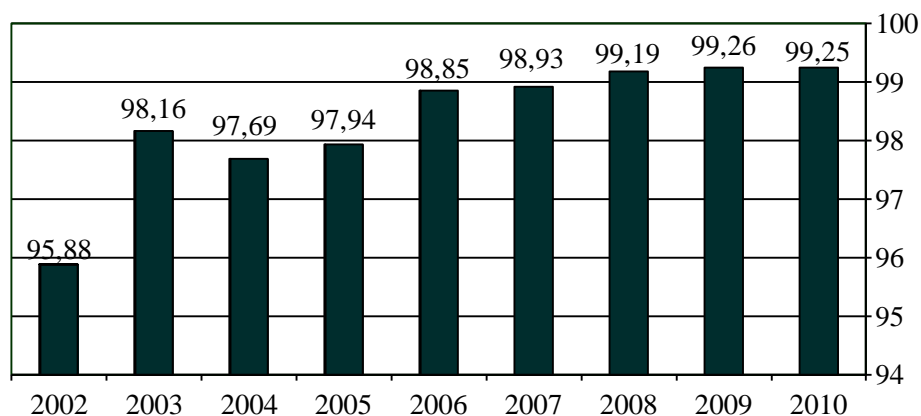
През годината са взети и изследвани **17 342** проби по показателите на постоянния мониторинг, (обхващащ само част от показателите, които се мониторират съгласно нормативните изисквания) и **3 068** проби по показателите на периодичния мониторинг.

Процентът на нестандартност за пробите по постоянен мониторинг е **10,0%** и отчита лек спад спрямо предходната година, когато е бил 10,6%. При пробите по периодичен мониторинг се отчита леко увеличение на нестандартните проби в проценти спрямо предходната година – от 15,4% за 2009 г. на **15,7%** за 2010 г.

През 2010 г. РЗИ са извършили общо **409 567** изследвания (анализи) по показателите мониториранни в питейни води, взети от пунктове в населените места. От тях **316 049** анализи са извършени в рамките на държавния здравен контрол (ДЗК), а останалите са извършени срещу заплащане по искане на физически и юридически лица.

Броят на извършените *органолептични, химични и радиологични анализи по ДЗК* е **266 014**. Процентът на несъответстващите на изискванията анализи е **0,75%** (спрямо 0,74% за 2009 г.).

Фиг. 1. Процент на анализите по органолептични, химични и радиологични показатели, съответстващи на изискванията

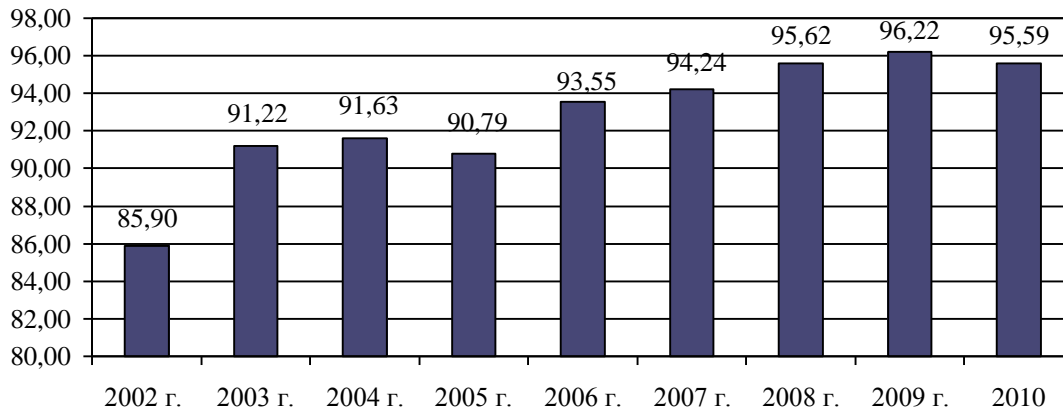
Източник: МЗ по данни на РЗИ

През 2010 г. за различните РЗИ процентът на несъответствие по физико-химични и радиологични показатели варира от 0,00% за област Видин до 2,72% за област Търговище. Сравнително високи са процентите и в област Хасково (2,21%), област Бургас (1,97%), област Пазарджик (1,82%) и област В.Търново (1,73%).

Изследванията по *микробиологични показатели по линията на ДЗК* са **50 035** (спрямо 55 760 за 2009 г.). Броят на анализите по някои от тези показатели и по-специално за показателите “колиформи” и “Ешерихия коли” през изминалите години надвишава значително нормативно определения задължителен минимален брой и това прави

оправдано намаления брой анализи през 2010. Процентът на несъответствие е **4,41%** (спрямо 3,78% за 2009 г.). Процентът на съответствие по микробиологични показатели за периода 2002-2010 г. е показан на фиг. 2.

Фиг. 2. Процент на анализите по микробиологични показатели, съответстващи на изискванията

Източник: МЗ по данни на РЗИ

По отношение на микробиологичните показатели процентът на несъответствие за различните области варира в по-широки граници - от 0,57% за София град до значителните 13,58% за област Монтана.

Като цяло процентът на съответствие на водата в Република България според резултатите от провеждания мониторинг от РЗИ е 98,67 % (изчислено като процент на общ брой анализи, проведени от РЗИ по линията на ДЗК, съответстващи на изискванията, към общ брой анализи, проведени от РЗИ по линията на ДЗК).

Основни проблеми с качеството на питейните води в страната

Независимо от изложените като цяло положителни констатации за състоянието на питейните води в страната през 2010 г., следва да се посочи, че в определени региони съществуват проблеми с качеството на питейната вода, които трябва да намерят своето решение. По значимите от тях могат да се обобщят по следния начин:

Несъответствия по микробиологичните показатели.

Проблемът има водещо здравно значение (препоръка на Световната здравна организация – до 5% нестандартност годишно по здравнозначимите микробиологични показатели - ешерихия коли и ентерококи) и създава най-пряк риск за здравето на консуматора

Проблемът е широко разпространен и се среща на територията на почти цялата страна. Така например отклонения по микробиологичния показател „коли форми” са регистрирани в 80 големи и 883 малки зони на водоснабдяване, а по здравно значимия микробиологичен показател „Ешерихия коли” в 69 големи и 693 малки зони на водоснабдяване. Като цяло отклоненията по микробиологичните показатели са характерни

за по-малките зони на водоснабдяване, чиито водоснабдителни системи, подават вода за села и неголеми градове, за които няма изградени пречиствателни съоръжения, а дезинфекцията все още се извършва по остарял, примитивен начин (ръчно с разтвори на главно с хлорна вар или други хлорни препарати, нередовно и без условия за правилно дозиране). Най-висок процент на несъответствие продължава да се наблюдава в области, които и през предишни години са отчитали значителни проблеми в това отношение. За 2010 г. над 5% нестандартност по микробиологични показатели се отчита в 16 области.

При допълнителни анализи на представените резултати за извършените микробиологични анализи на проби вода от водопроводната мрежа на населените места взети както по линията на ДЗК така и като платени анализи е видно, че нестандартността по здравно значими микробиологични показатели (ешерихия .коли и ентерококи) за страната като цяло е **2,04%** (при 2,15% за 2009 г.). Над допустимите според СЗО 5% несъответствие по тези показатели се отчитат в области Пазарджик (6,30%), Кюстендил (7,01%), Ямбол 7,25 и Монтана (9,08%). В области Кърджали и Разград тези проценти са съответно 5,03 и 5,04.

В тези области трябва да бъдат предприети сериозни действия от страна на ВиК операторите за подобряване качеството и ефективността на провежданото от тях обеззаразяване на водата чрез осъвременяване на методите на обеззаразяване, подобряване схемите на водоснабдяване и изграждане на нови хлораторни станции при необходимост, правилното поддържане на водоснабдителните съоръжения и мрежи, повишаване отговорността и квалификацията на персонала на дружествата, пряко ангажиран с тази дейност.

Трайната тенденция за задържане на сравнително висока обща нестандартност по микробиологични показатели, както и наличие на области в страната с по-висок от препоръчвания от СЗО процент несъответствие по здравнозначими микробиологични показатели е тревожен факт, имайки предвид първостепенното значение на тези показатели за безопасността на водата и прекия здравен риск, който се създава. При това отклонения по тези показатели се наблюдават в голяма част от зоните на водоснабдяване, т.е. проблема има широко разпространение, като по-често отклоненията по тези показатели са характерни за малките зони на водоснабдяване (водоснабдяващи до 5000 човека или, в които се подава под 1000 куб. м на денонощие). Това са водоснабдителни системи, подаващи вода за села и неголеми градове, за които няма изградени пречиствателни съоръжения, а дезинфекцията на водата е неефективна и нередовна, поради липса на подходяща апаратура за правилно и постоянно дозиране на обеззаразяващите реагенти. Все още в страната има немалко населени места, водата на които се обеззаразява по примитивен начин –ръчно, с хлорна вар.

Други причини, които влияят неблагоприятно върху микробиологичните качества на питейната вода са и неподходяща технологична схема на водоснабдяването, в т.ч. неправилно разположение на съоръженията за дезинфекция или недостатъчен брой на същите, липса на пречистване на водата, чести аварии на остарялата и износена ВиК мрежа, субективни грешки поради слаба квалификация или недобросъвестно изпълнение на служебните задължения на служителите на ВиК операторите.

Мерки: Необходимо е изграждане на голям брой модерни и ефективни съоръжения за пречистване и дезинфекция на водата, подмяна на остарелите и амортизирани водопроводни системи, повишена взискателност и подобряване квалификацията на отговорните служители. Засилен контрол от страна на контролните органи.

Отклонения по показателя “нитрати“

Проблемът има здравна значимост. Наднорменото съдържание на нитратите във водата може да причини развитието на заболяването “водно-нитратна метхемоглобинемия” при кърмачета и малки деца. В йоддефицитни райони може да доведе до нарастване на честотата на ендемичната гуша при подрастващите. Тъй като проблемът датира отдавна (не само в България, но и в редица други страни в Европа и света), жителите от съответните населени места би следвало да са запознати с проблема и с необходимостта да ползват преди всичко при малките деца вода от други сигурни източници, например бутилирани води.

Проблемът продължава да има широко разпространение в области с развито земеделие и животновъдство. При проведения през 2010 г. от РЗИ мониторинг са извършени 18 958 анализа по този показател. Процентът на несъответстващите анализи за страната като цяло е 3,82 % при 4,1. % за 2009 г. Броя на зоните на водоснабдяване с констатирани отклонения по този показател е 373, от които 349 малки и 24 големи зони на водоснабдяване.

Най-висок процент несъответствие традиционно се отчита в областите Ямбол – 11,57%, Шумен – 6,31%, Русе – 11,61%, Плевен – 6,39%, Разград – 11,14%, Хасково – 6,75%, Варна – 4,75%, Велико Търново – 14,81%, Търговище – 7,79%, Добрич – 7,68%. Пловдив – 7,63%, Сливен – 4,80%. Положителен пример е област Ст. Загора, където процентът на несъответствие се задържа около 4% през последните две години при 16,1% през 2007 г., което е постигнато преди всичко с подобряване схемите на водоснабдяване и трайно изключване на някои водоизточници с високо съдържание на нитрати, вкл. и в големи зони на водоснабдяване.

В областите София - град, София – област, Видин, Перник, Кърджали и Кюстендил няма регистрирани проби с наднормено съдържание на нитрати. Под и до 1% нестандартност се отчита в областите Благоевград, Габрово, Монтана, Смолян.

Като цяло, най-разпространени са отклоненията до и около два пъти над нормата (50 mg/l), но в някои водоизточници достига и до 4-5 пъти над допустимото. Най-често замърсяването с нитрати се среща във водите на плитки подземни водоизточници (извори, кладенци, дренажи, сондажи), разположени в местности с обработваеми земеделски земи или в близост до населени места и черпещи вода от незащитени водоносни хоризонти.

Основна причина: неправилно използване на азотни минерални торове в разрез с добрите земеделски практики, неспазване на изискванията по отношение събирането, съхраняването и обезвреждането на торовия отпадък в животновъдството. Проблемът е трудно решим, тъй като нитратите са трайно присъстващо неорганично съединение във водата (крайна фаза на разграждане на органичната материя) и няма разработени достъпни и масово приложими в практиката методи за отстраняването им от водата.

Мерки: Възможностите за решаване на проблема са свързани преди всичко с изграждане на нови водоизточници или смесване на водите от проблемните водоизточници с води с добро качество, с цел разреждане на нитратите до допустимата стойност.

Отклонения по органолептични показатели (цвет, мирис, вкус, мътност)

Проблемът няма пряка здравна значимост, но е може би най-важния за консуматора, тъй като по тези параметри той оценява “субективно” водата.

Отклоненията по тези показатели са най-често причината за недоволство на консуматорите и създават негативно отношение и нагласа към ползването на питейната вода „от крана”. Проблемът има широко разпространение, но най-често отклоненията са характерни за водоснабдителните системи, подаващи вода от повърхностни водоизточници, за които няма изградени пречиствателни съоръжения (пречиствателни станции за питейни води – ПСПВ и др.), от водоизточници с наднормено съдържание на манган, както и за стари и амортизирани водоснабдителни системи, особено такива изградени от етернитови водопроводи. Общия процент несъответствие по този вид показатели за 2010 г. е 0.80% (при 0,52% за 2009 г.). Областите, в които се отчита сравнително висок процент несъответствие са РЗИ Търговище – 4,45%, Габрово – 2,62%, Варна – 1,19%, Хасково – 2,15% и Перник – 1,84%, Монтана – 2,39%, Плевен – 1,53%, Благоевград – 2,00%.

Основни причини: липса на пречистване (безусловно необходимо за водите от повърхностни водоизточници), амортизирани, неефективни или неподходящи съществуващи съоръжения за пречистване, недобро обеззаразяване, чести аварии при амортизираните водоснабдителните мрежи.

Мерки: Необходимо изграждане на пречиствателни съоръжения за всички водоизточници за питейно-битово водоснабдяване от повърхности води (изискване на националното законодателство - Наредба №12 за качествените изисквания към повърхностни води, предназначени за питейно - битово водоснабдяване (ДВ, бр. 63 от 2002 г.). В някои случаи, е наложително изграждане на пречиствателни съоръжения и за подземни водоизточници с наднормено съдържание на манган. Реконструкцията и обновяването на водопроводните мрежи на населените места като цяло, също е от значение за подобряване органолептичните качества на водата.

Отклонения по показателя “манган“

Проблемът няма пряка здравна значимост, дори и при превишаване на нормата до определена степен, но е много важен за консуматора, тъй като този показател променя силно органолептиката на водата, като в някои случаи отклоненията я правят дори проблемна за ползване за някои битови нужди в домакинствата.

Отклоненията по този показател основателно са причина за недоволство на консуматорите и създават негативно отношение и нагласа към ползването на водата “от крана”. Проблемът има предимно регионален характер – населени места в области Хасковска, Старозагорска, Пловдивска и Великотърновска области. В някои населени места в Хасковска област (гр. Симеоновград, с. Преславец, квартали Черноконево, Мариино и Вулкан на гр. Димитровград) продължават да се отчитат значителни превишения на допустимата концентрация на манган, което налага ограничения в ползването на водата (да не се ползва за пиене, приготвяне на храна), създава затруднение при ползването ѝ за почистване и пране. За съжаление и през отчетната година не бе направено необходимото от ВиК ООД Хасково, общинската и централна власт, в лицето на МРРБ, за решаване на този проблем.

Основни причини: липса на пречиствателни и обезманганителни станции (безусловно необходими за водите от подземни водоизточници с високо естествено съдържание на манган), както и амортизираните и остарели водопроводи.

Мерки: Изграждането на посочените по-горе съоръжения и подмяната на водопроводните мрежи в места където с години се подава вода с високо съдържание на манган.

Отклонения по тежки метали (предимно “хром“)

Проблемът има безусловна здравна значимост (хромът е канцероген). Съгласно Ръководството на Световната здравна организация за качеството на питейната вода (2004 г.), нормата за съдържание на общ хром в питейната вода (0,05 mg/l) има само ориентируващ характер, тъй като няма сигурни доказателства, че хромът, постъпил в човешкия организъм чрез питейната вода създава непосредствен риск за здравето.

Проблемът има регионален характер – в около 14 села в област Плевен. От проведените през 2010 г. 205 изследвания за хром в област Плевен 40 са с отклонение от изискванията. В област Монтана за разлика от предишни години през 2010 г. не са отчетени несъответстващи анализи по този показател.

Основна причина: ползване на водоизточници с естествено наднормено съдържание на параметъра и липса на пречистване на водата.

Мерки: Възможните решения са изграждане на нови водоизточници, пречистване на водата или смесване с вода, отговаряща на изискванията, с цел достигане на допустимите стойности за хрома.

Според представените таблични отчети през годината са регистрирани и единични отклонения по показател олово - в област Кюстендил и по показател арсен– в областите Кюстендил и Хасково.

Отклонения по показател „флуориди“

Проблемът има безусловна здравна значимост. При превишаване на допустимата концентрация е възможно да се развие заболяването зъбна флуороза, при което флуора се натрупва в зъбите, променя цвета им, уврежда техния емайл, което ги прави чупливи и ронливи. Особено уязвими са кърмачетата и малките деца. При продължителна експозиция на високи нива на флуор чрез питейната вода може да се развие и скелетна флуороза със засягане на цялата костна система.

Проблемът има регионален характер за отделни населени места в области Хасково, Благоевград, Ямбол, Плевен. Превишението на нормата е най-често около два пъти.

Основни причини: ползване на водоизточници с естествено наднормено съдържание на флуориди за водоснабдяване на населените места, вкл. и водоизточници на минерална вода за някои от тях.

Мерки: Възможните решения са изграждане на нови водоизточници, пречистване на водата или смесване с вода, отговаряща на изискванията, с цел достигане на допустими стойности на флуориди.

Несъответствие по показател арсен

Регистрирано е в област Хасково – гр. Мерицлери, с. Великан и с. Татарево. Средно концентрацията на арсена е около 17-18 микрограма на литър при норма от 10 микрограма на литър. Замърсяването е от естествен произход и се дължи на смесване на питейната вода с минералната вода от находище „Мери Члери”, която се характеризира с високо съдържание на арсен. За с. Татарево проблемът вече е решен чрез включване на селото към друга водоснабдителна система и друг водоизточник. В процес на изпълнение са и мерките за решаване на проблема и в останалите две населени места, в които е наложена временна забрана за ползване на водата за пиене и приготвяне на храна.

Други фактори, влияещи неблагоприятно върху качеството на питейните води

- режимното водоснабдяване особено през лятото и есента в предимно малки населени места в страната. Режимното водоподаване по правило създава различни проблеми с качеството на водата и повишава риска от възникване на здравни неблагоприятности;
- лошото техническо състояние на част от големите довеждащи водопроводи и водопроводните системи на самите населени места, в по-голямата си част (около 57% по данни на НСИ), изградени и въведени в експлоатация преди 70-те години на миналия век. Остава голям процентът (около 70% според данни на НСИ) на изградените от етернит (азбестоцимент) водопроводи.

Тези фактори водят не само до големи загуби на вода (над 55-60% по данни на НСИ), но създава и редица проблеми с качеството на питейната вода, поради възможността за нейното вторично замърсяване, особено при режимно водоподаване и чести аварии на водопроводната мрежа. За съжаление липсата на средства за подмяна на водопроводите и/или приоритетното им насочване за изграждане на канализационни системи и пречиствателни станции за отпадъчни води, както и забавянето на изпълнението на заложените в Закона за водите разпоредби относно урегулиране на въпросите със собствеността на водоснабдителните системи и съоръжения продължи и през 2010 г. да оказва неблагоприятно влияние върху обновяването и развитието на водопреоснителните системи.

Мерки за подобряване на качеството на питейните води

Въпреки, че като цяло към настоящия момент, качеството на питейните води в България е добро, несъмнено е необходимо да се положат немалко усилия за решаване на съществуващите проблеми.

Мерките които е необходимо да бъдат предприети са ускоряване на процесите по преобразуване на собствеността и стопанисването на водоснабдителните мрежи и съоръжения, което не бе завършено и през 2010г. както и финансови – осигуряване на средства за реконструкция и модернизация на водоснабдителните мрежи и съоръжения, изграждане на нови станции за пречистване и обеззаразяване на водите, търсене и разкриване на нови водоизточници, актуализиране на санитарно-охранителните зони

около водоизточниците и засилен контрол върху спазването на забраните и ограниченията в тях от страна на водоснабдителните фирми и контролните органи. Приоритет в дейността на ВиК операторите следва да бъде и осигуряване на мониторинг на водата в пълен обем, съгласно Европейското и национално законодателство, което към момента не е постигнато, отчасти и поради недостатъчните капацитетни възможности на лабораториите на ВиК операторите, и на страната като цяло. Отчасти бе подобро оборудването на някои лаборатории на РЗИ. По тази причина по редица показатели, най-вече тези свързани с евентуално органично замърсяване на водата (пестициди, полициклични ароматни въглеводороди, 1,2 дихлоретан, бензен, бензапирен, тетрачлоретан, трихалометани, бромати, общ органичен въглерод), живак и тритий обема и честотата на мониторинга не отговаря на изискванията и на този етап за тези показатели няма пълни данни за страната като цяло.

Водоснабдителните дружества и общините следва активно да търсят източници за финансиране по линията на оперативните програми „Околна среда 2007-2013 г.“, „Регионално развитие 2007-2013 г.“, „Програма за развитие на селските райони 2007-2013 г.“, за получаване на средства по фондовете на ЕС.

За съжаление и през 2010г. в недостатъчна степен при **разглеждане и предлагане за финансиране на различни програми и проекти в областта на водите** все още липсва **приоритизация и поставянето на първо място на решаване на проблемите с качеството на питейната вода**. Голяма част от инвестициите в областта на водите се изразходват преди всичко за **решаване на проблеми с отпадъчните води**.

Контролът върху спазване правилата на добрата земеделска практика и други мерки с цел недопускане замърсяването на водите с нитрати от земеделски дейности (в изпълнение на изискванията на Директива 91/676/ЕИО за опазване на водите от замърсяване с нитрати от земеделски източници) и реализиране на програми за обучение на фермерите, също са важна предпоставка за недопускане замърсяването на питейните води с нитрати и пестициди.

Актуализирането и учредяване на санитарно-охранителни зони в цялостен вид, съгласно нормативните изисквания и засилване на контрола от страна на ВиК дружествата и съответните компетентни държавни органи по отношение спазването на забраните и ограниченията за определен вид дейности в тези зони са друга важна предпоставка за опазване качеството на питейните води.